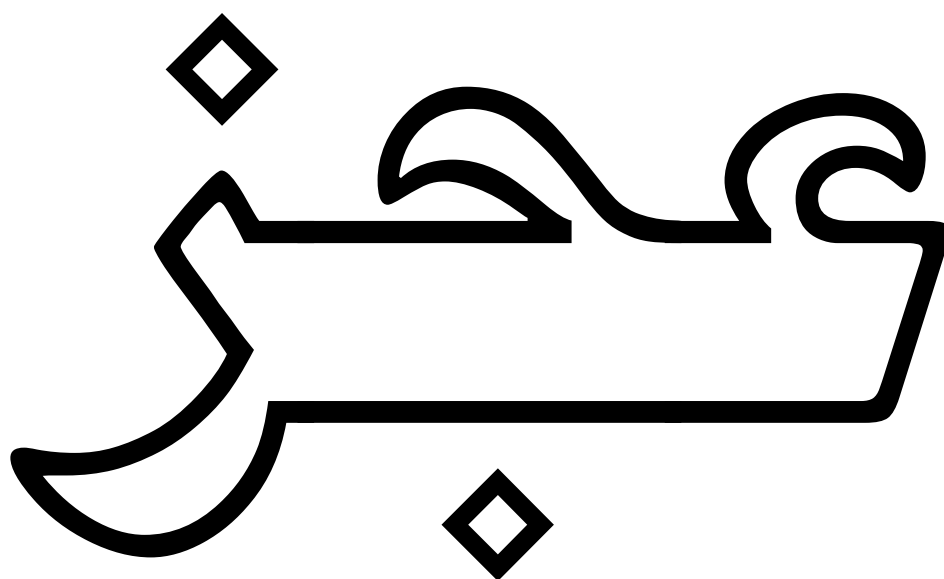

نظام مفهومی قرآن کریم

ریشه‌ی ۱۰۸۹

هو الحکیم

برای دستیابی به نقشه‌ی علم، نیاز به نقشه‌ی مفاهیمی داریم که در شکل‌گیری حوزه‌های علمی مورد استفاده قرار می‌گیرد. برای به دست آوردن نقشه‌ی مفاهیم نیز می‌توان از نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم آغاز کرد. در تدوین نقشه‌ی علم مورد نظر ما که زیربنا و شالوده‌ی آن، قرآنی است، ابتدا به نقشه‌ی مفاهیم قرآنی نیاز داریم که برای رسیدن به آن، نخست از نقشه‌ی ریشه‌های قرآنی آغاز می‌کنیم. در این نقشه، ریشه‌ی لغوی مفاهیم قرآنی و روابط آنها به تصویر کشیده می‌شود.

قرآن کریم دارای ۱۹۱۹ ریشه می‌باشد که مجموعه‌ی ۱۶۰۹۰ کلمه‌ی مختلف (با در نظر گرفتن اعراب) از آنها مشتق شده است.

در نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم قرآن کریم، برای هر ریشه یک گره در نظر گرفته شده است. مطابق تعریف، دو ریشه با یکدیگر ارتباط دارند، هرگاه یکی از مشتقات آنها در یک آیه همزمان ظاهر شده باشند (هموقوعی). هرچه هموقوعی دو ریشه با یکدیگر بیشتر باشد، یعنی ارتباط آنها قوی‌تر است و در نتیجه ضخامت یال رسم شده بین آن دو ریشه، بیشتر خواهد بود.

در این سند، اطلاعات مربوط به ریشه‌ی شماره‌ی ۱۰۸۹، «عجز» ثبت شده است. این اطلاعات شامل فهرست مشتقات و تعداد تکرار آنها، فهرست ریشه‌های مرتبط با تعداد هموقوعی و فهرست آیات مرتبط به آن ریشه می‌باشد. همچنین دو نمودار در پیوست این سند وجود دارد که یکی نمودار نقشه‌ی ریشه‌ی «عجز» و یکی نمودار نقشه‌ی مشتقات ریشه‌ی «عجز» می‌باشد.^۱

امید است که این مجموعه و مستندات دیگر آن بتواند زمینه‌ی لازم برای تولید علم قرآن محور را فراهم نماید.

مرکز مطالعات سیستم‌های ترنس‌فیزیکی

شهریورماه ۱۳۸۹

رمضان المبارک ۱۴۳۱

^۱ این اطلاعات از نرم‌افزار «نور الانوار» محصول مرکز تحقیقات علوم کامپیوتری نور، استخراج شده است، که بدین وسیله از همکاری آن مرکز برای در اختیار گذاشتن پایگاه داده‌ی ریشه‌ها و کلمات سپاسگزاری می‌شود.

مشخصات

شماره	۱۰۸۹
ریشه	عجز
تعداد تکرار	۲۶
تعداد مشتقات	۱۴
تعداد ریشه مرتبط	۱۰۹

فهرست مشتقات

۱. أُعْجَازُ (۲)	۴. بُعْجِرِينَ (۵)	۷. عَجُوزٌ (۲)	۱۰. مُعْجِرِي (۲)	۱۳. نُعْجِرَةٌ (۱)
۲. بُعْجِرِ (۱)	۵. عَجَزْتُ (۱)	۸. لِيُعْجِرَهُ (۱)	۱۱. مُعْجِرِينَ (۲)	
۳. بُعْجِرِينَ (۲)	۶. عَجُوزًا (۲)	۹. مُعَاجِرِينَ (۳)	۱۲. نُعْجِرَ (۱)	۱۴. يُعْجِرُونَ (۱)

فهرست ریشه‌های مرتبط

۱. اتى (۲)	۲۲. بين (۱)	۴۶. سعى (۳)	۶۸. ظنن (۲)	۹۰. ليس (۲)
۲. اخذ (۱)	۲۴. توب (۱)	۴۷. سمع (۱)	۶۹. عجب (۱)	۹۱. ليل (۱)
۳. اخو (۲)	۲۵. ثمن (۱)	۴۸. سمو (۲)	۷۰. عجز (۲)	۹۲. مثل (۱)
۴. اذن (۱)	۲۶. جحم (۱)	۴۹. سوء (۴)	۷۱. عذب (۴)	۹۳. مرء (۱)
۵. ارض (۱۱)	۲۷. جوب (۱)	۵۰. سيع (۱)	۷۲. عقب (۱)	۹۴. نبء (۱)
۶. الله (۱۴)	۲۸. حجج (۱)	۵۱. سير (۱)	۷۳. عقم (۱)	۹۵. نخل (۲)
۷. الم (۲)	۲۹. حسب (۲)	۵۲. شدد (۱)	۷۴. علم (۳)	۹۶. ندم (۱)
۸. اله (۱۴)	۳۰. حسم (۱)	۵۳. شرک (۱)	۷۵. غير (۲)	۹۷. نزع (۱)
۹. انس (۲)	۳۱. حضر (۱)	۵۴. شهر (۱)	۷۶. غرب (۲)	۹۸. نصر (۲)
۱۰. انن (۱۲)	۳۲. حقق (۲)	۵۵. شىء (۳)	۷۷. غير (۲)	۹۹. نظر (۱)
۱۱. اولاء (۱)	۳۳. خزى (۱)	۵۶. شيخ (۱)	۷۸. قبل (۲)	۱۰۰. نور (۱)
۱۲. اول (۵)	۳۴. خوى (۱)	۵۷. صبح (۱)	۷۹. قدر (۱)	۱۰۱. هرب (۲)
۱۳. اوى (۴)	۳۵. خير (۱)	۵۸. صحب (۱)	۸۰. قعر (۱)	۱۰۲. وجه (۱)
۱۴. ائى (۳)	۳۶. دعو (۱)	۵۹. صرر (۱)	۸۱. قلب (۱)	۱۰۳. ورى (۲)
۱۵. ابي (۳)	۳۷. دون (۴)	۶۰. صرع (۱)	۸۲. قول (۵)	۱۰۴. وعد (۱)
۱۶. بحت (۱)	۳۸. ريب (۱)	۶۱. صكك (۱)	۸۳. قوم (۱)	۱۰۵. ولد (۱)
۱۷. برء (۱)	۳۹. ربع (۱)	۶۲. صوب (۲)	۸۴. قوى (۱)	۱۰۶. وله (۱۴)
۱۸. بشر (۱)	۴۰. رجز (۱)	۶۳. صير (۱)	۸۵. كبر (۱)	۱۰۷. ولى (۵)
۱۹. بصر (۱)	۴۱. رسل (۲)	۶۴. ضعف (۱)	۸۶. كسب (۲)	۱۰۸. ويل (۲)
۲۰. بعث (۱)	۴۲. رئى (۲)	۶۵. ضلل (۱)	۸۷. كفر (۴)	۱۰۹. يوم (۲)
۲۱. بعل (۱)	۴۳. سبع (۱)	۶۶. طوع (۱)	۸۸. كون (۹)	
۲۲. بئس (۱)	۴۴. سبق (۱)	۶۷. ظلم (۱)	۸۹. كيف (۲)	
	۴۵. سخر (۱)			

فهرست آیات

۱. {المائدة - ۳۱} فَبَعَثَ اللَّهُ غُرَابًا يَبْحَثُ فِي الْأَرْضِ لِيُرِيَهُ كَيْفَ يُورِي سَوْأَةَ أَخِيهِ قَالَ يَا وَيْلَتَا أَعَجَزْتُ أَنْ أَكُونَ مِثْلَ هَذَا الْغُرَابِ فَأُوَارِي سَوْأَةَ أَخِي فَأَصْبَحَ مِنَ النَّادِمِينَ
۲. {الأنعام - ۱۳} إِنَّ مَا تُوعَدُونَ لَآتٍ وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ
۳. {الأنفال - ۵۹} وَلَا يَحْسَبَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا سَبَقُوا إِنَّهُمْ لَا يُعْجِزُونَ
۴. {التوبة - ۲} فَسَيَحُورُوا فِي الْأَرْضِ أَرْبَعَةَ أَشْهُرٍ وَاعْلَمُوا أَنَّكُمْ غَيْرُ مُعْجِزِي اللَّهِ وَأَنَّ اللَّهَ مُحْزِي الْكَافِرِينَ
۵. {التوبة - ۳} وَأَذَانٌ مِنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ إِلَى النَّاسِ يَوْمَ الْحَجِّ الْأَكْبَرِ أَنَّ اللَّهَ بَرِيءٌ مِنَ الْمُشْرِكِينَ وَرَسُولُهُ فَإِنْ تُبْتُمْ فَهُوَ خَيْرٌ لَكُمْ وَإِنْ تَوَلَّيْتُمْ فَاعْلَمُوا أَنَّكُمْ غَيْرُ مُعْجِزِي اللَّهِ وَبَشِّرِ الَّذِينَ كَفَرُوا بِعَذَابٍ أَلِيمٍ
۶. {يونس - ۵۳} وَيَسْتَنْبِئُونَكَ أَحَقُّ هُوَ قُلْ إِي وَرَبِّي إِنَّهُ لَحَقٌّ وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ
۷. {هود - ۲۰} أُولَئِكَ لَمْ يَكُونُوا مُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ وَمَا كَانَ لَهُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ أَوْلِيَاءٍ يُضَاعَفُ لَهُمُ الْعَذَابُ مَا كَانُوا يَسْتَطِيعُونَ السَّمْعَ وَمَا كَانُوا يُبْصِرُونَ
۸. {هود - ۳۳} قَالَ إِنَّمَا يَأْتِيكُمْ بِهِ اللَّهُ إِنْ شَاءَ وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ
۹. {هود - ۷۲} قَالَتْ يَا وَيْلَتَا أَأَلِدُ وَأَنَا عَجُوزٌ وَهَذَا بَعْلِي شَيْخًا إِنَّ هَذَا لَشَيْءٌ عَجِيبٌ
۱۰. {النحل - ۴۶} أَوْ يَأْخُذْهُمْ فِي ثَقَلِيهِمْ فَمَا هُمْ بِمُعْجِزِينَ
۱۱. {الحج - ۵۱} وَالَّذِينَ سَعَوْا فِي آيَاتِنَا مُعَاجِزِينَ أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْحَجِيمِ
۱۲. {النور - ۵۷} لَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ وَمَا لَهُمْ مِنَ النَّارِ وَلَيْسَ الْمَصِيرُ
۱۳. {الشعراء - ۱۷} إِلَّا عَجُوزًا فِي الْغَابِرِينَ
۱۴. {العنكبوت - ۲۲} وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ وَمَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ
۱۵. {سبأ - ۵} وَالَّذِينَ سَعَوْا فِي آيَاتِنَا مُعَاجِزِينَ أُولَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مِنْ رِجْزٍ أَلِيمٌ
۱۶. {سبأ - ۳۸} وَالَّذِينَ يَسْعَوْنَ فِي آيَاتِنَا مُعَاجِزِينَ أُولَئِكَ فِي الْعَذَابِ مُحْضَرُونَ
۱۷. {فاطر - ۴۴} أَوْ لَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَكَانُوا أَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُعْجِزَهُ مِنْ شَيْءٍ فِي السَّمَاوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ إِنَّهُ كَانَ عَلِيمًا قَدِيرًا
۱۸. {الصافات - ۱۳} إِلَّا عَجُوزًا فِي الْغَابِرِينَ
۱۹. {الزمر - ۵۱} فَأَصَابَهُمْ سَيِّئَاتُ مَا كَسَبُوا وَالَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْ هَؤُلَاءِ سَيُصِيبُهُمْ سَيِّئَاتُ مَا كَسَبُوا وَمَا هُمْ بِمُعْجِزِينَ
۲۰. {الشورى - ۳۱} وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ وَمَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ
۲۱. {الأحقاف - ۳۲} وَمَنْ لَا يُجِبْ دَاعِيَ اللَّهِ فَلَيْسَ بِمُعْجِزٍ فِي الْأَرْضِ وَلَيْسَ لَهُ مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءٌ أُولَئِكَ فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ
۲۲. {الناريات - ۲۹} فَأَقْبَلَتْ امْرَأَتُهُ فِي صَرَّةٍ فَصَكَّتْ وَجْهَهَا وَقَالَتْ عَجُوزٌ عَقِيمٌ
۲۳. {القمر - ۲۰} تَنْزِعُ النَّاسَ كَأَنَّهُمْ أُعْجَازٌ خُلِّ مُنْقَعِرٍ
۲۴. {الحاقة - ۷} سَخَّرَهَا عَلَيْهِمْ سَبْعَ لَيَالٍ وَتَمَازِيَةَ أَيَّامٍ حُسُومًا فَتَرَى الْقَوْمَ فِيهَا صَرْعَى كَأَنَّهُمْ أُعْجَازٌ خُلِّ خَاوِيَةٌ
۲۵. {الحجن - ۱۲} وَأَنَا ظَنَنَّا أَنْ لَنْ نُعْجِزَ اللَّهَ فِي الْأَرْضِ وَلَنْ نُعْجِزَهُ هَرَبًا
۲۶. {الحجن - ۱۲} وَأَنَا ظَنَنَّا أَنْ لَنْ نُعْجِزَ اللَّهَ فِي الْأَرْضِ وَلَنْ نُعْجِزَهُ هَرَبًا